

[H. P. Hansen.]

det er en farlig Tid, vi lever i. Hvis en Person i svigagtig Hensigt tilsniger sig Kommunegæld, fører et uordentligt Liv, nægter at tage passende og overenskomstmæssigt betalt Arbejde, kan Kommunalbestyrelsen bestemme, at ydet Kommunegæld betragtes som Fattighjælp. Overfor arbejdsmodvillige Personer, forsømmelige Forsørgere, Alkoholister og lignende gives der meget strenge Bestemmelser, der tages ikke med nogen blid Haand paa dem.

Spørgsmaalet om, hvorvidt en fattigunderstøttet maa gifte sig, har jo ofte været et meget vanskeligt Tema i Kommunalbestyrelserne, idet man af moralske Grunde har sagt: Ja, det er naturligt, at vedkommende faar Lov at gifte sig, men paa den anden Side kan det medføre stærkt forøgede Udgifter for Kommunen, og Spørgsmaalet er, om det moralske eller det økonomiske skal sættes i Forgrunden.

Ingen kunde jo tidligere gifte sig uden at præstere Attest fra Fattigvæsenet for, at han ikke havde været under fast Fattigforsørgelse. Den Bestemmelse ophæves nu, men hvis Kommunalbestyrelsen er enig, kan der efter Forslag nedlægges Forbud imod, at en Person, der oppebærer Fattigunderstøttelse, gifter sig, og dette Forbud skal da efterkommes.

Men saaledes som Bestemmelserne er affattet, vil jeg gerne have en Udtalelse fra den højtærede Socialminister om dette Spørgsmaal, thi det vil være af megen Betydning. Naar nemlig Giftfogeden, som det hed i gamle Dage, eller den Myndighed, som skal udstede Attest for, at vedkommende maa gifte sig, ikke skal kræve Fattigattest, vil det kunne sige, at den Mand, der er under fast Fattigforsørgelse, men maaske er forlovet med en Pige, som bor i en Kommune langt borte derfra, ganske roligt rejser over til den Kommune, thi det er derovre, Tinglysningen skal foregaa, og den Kommune, hvor han hører hjemme, er ganske uvidende om, at Tinglysningen finder Sted, og saa vil Resultatet blive, at der ikke kan nedlægges Forbud. Jeg ser ikke, at det, saaledes som Bestemmelsen er affattet, vil være muligt med Virkning at hindre en saadan Person i at indgaa Ægteskab. Paa den anden Side synes jeg ogsaa, at saaledes som Forslaget nu i Almindelighed er affattet, hvor den egentlige Forsørgelseskommune ophæves, kommer det ikke til at spille den store Rolle, som det har gjort i tidligere Tid.

Forslaget skelner efter min Mening stærkt imellem de Folk, der helst vil klare sig uden offentlig Hjælp, og de Folk, der

er ligegyldige. Overfor de sidste kan man efter Forslaget gaa frem med haard Haand, de første kan hjælpes, uden at Hjælpen medfører, at der paatrykkes dem den sorte Kokarde. Og naar man taler om, at en saadan Fremgangsmaade, hvor man fører en Del Udgifter over fra Kontoen med Fattighjælps Virkninger til Kontoen uden Fattighjælps Virkninger, er stridende mod Grundloven, saa vil jeg hertil sige, at hvis det er Tilfældet, har denne Rigsdag syndet mod Grundlovens Bestemmelser utallige Gange.

Fattighjælp med Fattighjælps Virkninger andrager en aarlig Udgift paa 20—21 Mill. Kr., men Fattighjælp uden Fattighjælps Virkninger andrager ca. 32 Mill. Kr. Hertil kommer de 18 Mill. Kr., som er udbetalt gennem Hjelpekasserne. Det er ca. 50 Mill. Kr. Saa skal vi endelig medtage det offentlige Udgifter til Invalidere, Aldersrente, til Personers Anbringelse paa Sindssygehospitaler, Aandssvageanstalter, Tuberkulosesanatorier o. s. v., o. s. v. Altsaa, hele dette store Beløb overgaaer langt den Del, som har Fattighjælps Virkninger.

Alligevel mener jeg, det er rigtigt, naar den højtærede Minister nu skrider til at fjerne det meste af det, der hører ind under Fattighjælps Virkninger. Hvor megen Sorg har det ikke medført i mange Hjem. Man siger, at det er kun de Folk, der ikke selv vil klare sig, der faar Fattighjælp. Nej, det er ikke rigtigt. Og jeg synes heller ikke, man kan sige, at man her er gaaet frem med Stormskridt.

Lad mig blot nævne, at da Alderdomsunderstøttelsesloven blev vedtaget i 1891, stod der i den, at en Betingelse for at kunne oppebære Alderdomsunderstøttelse var, at man i de sidste 10 Aar ikke havde faaet Fattighjælp. Den, der havde modtaget Fattighjælp, var daarligere stillet end den, der havde forbrudt sig imod Samfundets Love og havde været idømt Straf for en i den offentlige Mening vanærende Handling. En saadan Mand kunde nemlig efter 5 Aars Forløb faa Æresoprejsning og derefter faa Alderdomsunderstøttelse, men den, der havde begaaet den store Forbrydelse at faa lidt Fattighjælp, kunde ikke faa Alderdomsunderstøttelse før efter 10 Aars Forløb.

I 1902 vedtog man, at Hjælp ydet til Sygebehandling, herunder Medicin, Hospitalsbehandling, Bandager og lignende, regnedes med Hensyn til Opnaaelse af Alderdomsunderstøttelse *ikke* som Fattighjælp; det medførte Fortabelse af Valgret, men